

Til lovforslag nr. L 210. Skriftlig fremsættelse (28. marts 2001)

Justitsministeren (Frank Jensen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om social service. (Ungdomskriminalitet).

(Lovforslag nr. L 210).

Formålet med lovforslaget er at styrke indsatsen og reaktionsmulighederne over for den hårde kerne af socialt belastede og utilpassede unge kriminelle.

Lovforslaget indebærer, at der i straffeloven indføres en ny ungdomssanktion i form af en struktureret, kontrolleret socialpædagogisk behandling af 2 års varighed for de 15-17 årige. Ungdomssanktionen giver mulighed for at fastholde den unge i længere tid og for samtidig at iværksætte en behandling, der på længere sigt kan få den unge på ret kurs.

Efter forslaget er *hovedelementerne i sanktionen* et indledende ophold i en sikret institution (typisk af 2 måneders varighed), derefter et læn- gerevarende ophold i en almindelig døgninstitution eller godkendt opholdssted, afsluttende med en ambulans fase/udslusningsfase. Der foreslås indbygget en betydelig grad af fleksibilitet i foranstaltningen, således at den løbende kan tilpasses – skærpes eller lempes – afhængig af den unges adfærd og udvikling. Den samlede varighed af sanktionen foreslås at være 2 år. Den samlede længstetid for ophold i institution/opholdssted foreslås at være på 1 år og 6 måneder, heraf højst 12 måneder i en sikret institution.

Der opstilles *fire kriterier* med henblik på afgrænsning af den personkreds, som ungdomssanktionen skal kunne anvendes over for: Et objektivt alderskriterium, et kriterium, der knytter sig til gerningsmandens personlige forhold ("social profil"), et kriterium, der angår kriminalitetens art (kriminalitetskravet), og endelig et krite-

rium, der knytter sig til den straf, den unge lovovertræder ellers ville blive idømt (strafkravet).

Ungdomssanktionen tager sigte på unge, der er fyldt 15 år, og som endnu ikke er fyldt 18 år. Det er *alderen* på gerningstidspunktet, der er afgørende.

For så vidt angår den "*sociale profil*" er målgruppen efter forslaget kendetegnet ved, at der er tale om unge med markante tilpasningsproblemer, dvs. unge med en mangelfuldt udviklet evne til at skabe normale sociale relationer, besvær med at orientere sig i normale sociale sammenhænge og ofte præget af et højt angstniveau med deraf følgende uhensigtsmæssige og grænseoverskridende reaktionsformer, herunder kriminelle handlinger af særlig voldsom eller voldelig karakter. Deres adfærd er i mange tilfælde karakteriseret ved, at de – typisk i forbindelse med, at de færdes i grupper – ved truende eller lignende aggressiv adfærd optræder på en måde, der skaber frygt og utryghed i de områder, hvor de færdes.

Anvendelse af ungdomssanktionen forudsætter efter forslaget, at foranstaltningen må anses for formålstjenlig til at imødekomme den unges særlige behov for behandling, og hovedformålet med ungdomssanktionen vil være at varetage det individualpræventive formål med at straffe: At undgå at den unge begår ny kriminalitet. Det vil således være en forudsætning for anvendelse af ungdomssanktionen, at den unge efter en individuel vurdering ikke findes uegnet til behandling.

For så vidt angår *kriminalitetens art*, er det efter forslaget navnlig tanken, at ungdomssanktionen skal anvendes ved grovere personfarlig kriminalitet, f.eks. vold, røveri og voldtægt. Ungdomssanktionen skal endvidere kunne anvendes i tilfælde af anden alvorlig kriminalitet, herunder mere omfattende berigelseskriminalitet, brugs- tyverier eller hærværk.